

17 decembrie 2019

Știri Legislative



Dreptul Uniunii Europene

Sumar:

1. Instrumente unionale adoptate și jurisprudența CJUE - selecție noiembrie 2019

Legislație

[Regulamentul \(UE\) 2019/2033 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții și de modificare a Regulamentelor \(UE\) nr. 1093/2010, \(UE\) nr. 575/2013, \(UE\) nr. 600/2014 și \(UE\) nr. 806/2014](#)

Data publicare JO UE: 05.12.2019 • Data intrare în vigoare: 25.12.2019 • Se aplică de la: 26.06.2021

Regulamentul se aplică firmelor de investiții, așa cum sunt ele definite în cuprinsul Directivei 2014/65/UE. Această categorie de entități include orice persoană juridică a cărei ocupație sau activitate obișnuită constă în furnizarea unuia sau mai multor servicii de investiții în beneficiul unor terțe părți și/sau în exercitarea uneia sau mai multor activități de investiții cu titlu profesional. Instrumentul unional stabilește cerințe prudențiale uniforme aplicabile firmelor de investiții în legătură cu:

- a) fondurile proprii legate de elemente cuantificabile, uniforme și standardizate ale riscului pentru firmă, ale riscului pentru client și ale riscului pentru piață;
- b) limitarea riscului de concentrare;
- c) lichiditatea legată de elementele cuantificabile, uniforme și standardizate ale riscului de lichiditate;
- d) raportarea legată de literele (a), (b) și (c);
- e) publicarea informațiilor.

Regulamentul stabilește necesitatea păstrării unui raport între instrumentele de capital și conturile de prime de emisiune aferente acestora, pe de o parte, și fondurile proprii, pe de altă parte. Acestea din urmă sunt definite ca fiind cea mai ridicată dintre următoarele valori: cel puțin un sfert din cheltuielile generale fixe din anul precedent, nivelurile capitalului inițial sau suma factorilor de risc aferente clienților, pieței și firmei. Cele trei valori enunțate anterior alcătuiesc fondurile proprii ale firmei de investiții care este obligată să le dețină în permanență, cel puțin o treime din valoarea acestora fiind sub forma activelor lichide.

De asemenea, portofoliul de tranzacționare al entităților vizate de Regulament față de un client sau un grup de clienți aflați în legătură nu trebuie să depășească 25 % din fondurile proprii. În cazul în care respectivul client individual este o instituție de credit sau o firmă de investiții ori în cazul în care un grup de clienți aflați în legătură include una sau mai multe instituții de credit sau firme de investiții, limita cu privire la riscul de concentrare este valoarea cea mai mare dintre 25 % din fondurile proprii ale firmei de investiții și EUR 150 de milioane.

Firmele de investiții sunt obligate să facă publice informații legate de obiectivele și politicile în materie de gestionare a riscurilor, guvernanta entității, fondurile proprii și conformitatea lor cu cerințele Regulamentului, politica și practicile de remunerare și investiții până la data la care își publică situațiile financiare anuale. Anumite informații legate de structura fondurilor proprii, nivelul activității și a riscului de concentrare sunt raportate trimestrial de către firme autorităților competente.

Directiva (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE

Data publicare JO UE: 05.12.2019 • Data intrare în vigoare: 25.12.2019 • Termen limită transpunere: 26.06.2021

Directiva stabilește norme privind capitalul inițial al firmelor de investiții, competențele și instrumentele pentru supravegherea prudențială a firmelor de investiții de către autoritățile competente, supravegherea prudențială a firmelor de investiții de către autoritățile competente și cerințele de publicare pentru autoritățile competente în domeniul reglementării și supravegherii prudențiale a firmelor de investiții.

Directiva stabilește obligația autorităților competente din statele membre de a coopera strâns în scopul exercitării atribuțiilor de supraveghere prudențială a firmelor de investiții. Această responsabilitate aparține autorității din statul membru de origine care acționează pe baza informațiilor furnizate de către autoritățile competente din

statul membru gazdă, luând toate măsurile necesare pentru a evita sau a remedia problemele și riscurile potențiale.

Statele membre se asigură că autoritățile competente și toate persoanele care lucrează sau au lucrat pentru autoritățile competente respective fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional. Informațiile confidențiale pe care aceste autorități competente și persoane le obțin în cursul îndeplinirii atribuțiilor lor pot fi divulgate numai într-o formă prescurtată sau agregată, cu condiția ca nicio firmă de investiții și nicio persoană să nu poată fi identificată, fără a aduce atingere cazurilor reglementate de dreptul penal.

Directiva obligă statele membre să stabilească norme privind sancțiunile administrative și alte măsuri administrative și să se asigure că autoritățile lor competente au competența să impună astfel de sancțiuni și măsuri în cazul în care o firmă de investiții:

1. nu instituie mecanismele de guvernanță internă;
2. nu raportează informațiile sau furnizează informații incomplete sau inexacte privind respectarea obligației de îndeplinire a cerințelor de fonduri proprii;
3. nu transmite autorităților competente informații privind riscul de concentrare sau furnizează informații incomplete sau inexacte;
4. este expusă unui risc de concentrare care depășește limitele stabilite;
5. nu își îndeplinește în mod repetat sau constant obligația de a dispune de active lichide;
6. efectuează plăți către deținătorii instrumentelor incluse în fondurile sale proprii.

Autoritățile competente ale statelor membre vor putea solicita informații de la firme de investiții sau societăți financiare, vor putea efectua toate investigațiile și inspecțiile necesare la sediile comerciale ale acestora. Eventualele sancțiuni administrative vor fi publicate pe site-ul web al autorităților cu menționarea tipului și naturii încălcării și a persoanei fizice sau juridice împotriva căreia s-a aplicat sancțiunea sau măsura.

Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii

Data publicare JO UE: 26.11.2019 • Data intrare în vigoare: 16.12.2019 • Termen limită transpunere: 17.12.2021

Directiva instituie un sistem de protecție a persoanelor care efectuează raportări cu privire la încălcări ale dreptului Uniunii, care cu titlu de exemplu pot consta în:

1. încălcări din domeniile achizițiilor publice, serviciilor produselor și piețelor financiare, spălarea banilor și finanțarea terorismului, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transporturilor, sănătatea publică, protecția consumatorului ș.a.;
2. încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii;
3. încălcări referitoare la piața internă, inclusiv cele în materie de concurență și de ajutoare de stat.

Persoanele protejate sunt cele care lucrează în sectorul public sau privat și care au obținut informații în legătură cu abaterile expuse mai sus într-un context profesional. Sunt incluse în această protecție și persoanele cu statut de lucrător, funcționarii publici, cei care desfășoară o activitate independentă, acționarii unei întreprinderi, precum și orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea contractanților, a subcontractanților și a furnizorilor.

Statele membre sunt obligate să ia măsurile necesare pentru a interzice orice formă de represalii împotriva persoanelor menționate anterior care pot consta în:

1. suspendare, șomaj tehnic, concediere sau măsuri echivalente;
2. retrogradare sau blocare a promovării;
3. transfer de atribuții, schimbări ale locației locului de muncă, reducere a salariilor, schimbări ale programului de lucru;
4. constrângere, intimidare, hărțuire sau ostracizare;
5. discriminare, dezavantaj sau tratament inequitabil;
6. reziliere anticipată sau anulare a unui contract pentru bunuri sau servicii;
7. anulare a unei licențe sau a unui permis.

În sarcina statelor membre a fost prevăzută și obligația acordării unui sprijin persoanelor raportoare prin oferirea de informații și consiliere referitoare la procedurile sau măsurile reparatorii, la protecția și drepturile pe care actul unional și legea internă i le oferă. De asemenea, autoritățile competente sunt obligate să acorde o asistență efectivă cetățenilor aflați în aceste situații, care vor beneficia de consiliere juridică în cadrul procedurilor penale și al procedurilor civile transfrontaliere. Măsurile de protecție împotriva represaliilor includ o serie de derogări de la restricțiile privind dobândirea, accesarea și divulgarea de informații, având drept consecință imposibilitatea angajării răspunderii persoanelor care raportează.

Drepturile și măsurile reparatorii prevăzute de prezenta directivă nu pot face obiectul unei renunțări sau limitări prin contract, politică, formă sau condiții de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.

Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 de modificare a Directivei 2008/96/CE privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere

Data publicare JO UE: 26.11.2019 • Data intrare în vigoare: 16.12.2019 • Termen limită transpunere: 17.12.2021

Prin acest instrument unional se extinde limitat domeniul de aplicare al Directivei 2008/96/CE la autostrăzi și alte drumuri principale din afara rețelei transeuropene de transport (TEN-T).

Se introduc prevederi noi privind acțiunile de urmărire a procedurilor pentru drumurile în exploatare. Statele membre sunt obligate să se asigure că toate constatările din cadrul evaluărilor siguranței rutiere la nivelul întregii rețele sunt urmate fie de inspecții specifice în materie de siguranță rutieră, fie de măsuri directe de remediere a căror necesitate este stabilită prin decizii motivate. O atenție deosebită este acordată lizibilității și detectabilității marcajelor și panourilor rutiere de către conducătorii auto și sistemele automate de asistență a conducătorului auto, Directiva prevăzând și adoptarea unor acte de punere în aplicare de către Comisie în acest domeniu. Printr-un nou articol introdus se pun bazele unui sistem național pentru raportarea voluntară, accesibil online tuturor utilizatorilor drumurilor, pentru a facilita colectarea detaliilor privind evenimentele transmise de utilizatorii drumurilor și de vehicule și a oricăror altor informații legate de siguranță care sunt percepute de cel care informează ca fiind un pericol real sau potențial pentru siguranța infrastructurii rutiere.

Comisia va institui un sistem pentru schimbul informațiilor și celor mai bune practici între statele membre, care acoperă, printre altele, programele de formare destinate auditorilor în domeniul siguranței rutiere, proiectele existente privind siguranța infrastructurii rutiere, precum și tehnologiile verificate în materie de siguranță rutieră.

Raportul privind clasificarea referitoare la siguranță a întregii rețele evaluate în conformitate cu prevederile Directivei 2008/96/CE va fi transmis de către statele membre Comisiei până la 31 octombrie 2025.

Jurisprudență

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 5 noiembrie 2019. Banca Centrală Europeană (BCE) și alții împotriva Trasta Komerbanka AS și alții. (Cauzele conexate C-663/17 P, C-665/17 P și C-669/17 P)

Recurs - Admisibilitate - Reprezentare a unei părți în fața Curții - Mandat acordat avocatului - Retragere a mandatului de către lichidatorul societății reclamante - Continuare a procedurii de către organul de

conducere al societății reclamante - Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - Articolul 47 - Dreptul la o cale de atac efectivă - Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 - Supraveghere prudentțială a instituțiilor de credit - Decizie de retragere a autorizației unei instituții de credit - Acțiune în anulare în fața Tribunalului Uniunii Europene - Admisibilitate - Afectare directă a acționarilor societății a cărei autorizație a fost retrasă.

60. Or, s-ar aduce atingere dreptului unei persoane juridice precum Trasta Komerbanka la o cale de atac jurisdicțională efectivă în fața instanțelor Uniunii dacă, în aplicarea dreptului statului membru respectiv, un lichidator competent să ia astfel de decizii ar fi desemnat la propunerea unei autorități naționale care a participat la adoptarea actului care a cauzat prejudicii persoanei juridice vizate și care a condus la intrarea sa în lichidare. Astfel, având în vedere legătura de încredere pe care o implică o asemenea procedură de desemnare între această autoritate și lichidatorul desemnat, precum și faptul că un lichidator are ca misiune lichidarea definitivă a persoanei juridice intrate în lichidare, există riscul ca acest lichidator să evite orice repunere în discuție, în cadrul unei proceduri jurisdicționale, a unui act pe care l-a adoptat însăși autoritatea menționată sau care a fost adoptat cu concursul său și care a condus la intrarea în lichidare a persoanei juridice vizate.

61. Cu atât mai mult aceasta este situația atunci când lichidatorul persoanei juridice vizate poate fi exclus din funcție de aceeași autoritate sau la propunerea acesteia în cazul anulării, ca urmare a unei acțiuni a cărei introducere sau continuare depinde de propria sa decizie, a unui act al Uniunii adoptat cu concursul autorității menționate și care a condus la intrarea sa în lichidare.

62. După cum a arătat în esență doamna avocată generală la punctele 75-77 din concluziile sale, situații precum cele descrise la punctele 60 și 61 din prezenta hotărâre, din moment ce implică un conflict de interese, sunt susceptibile să aducă atingere dreptului persoanei juridice vizate la o cale de atac efectivă (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 24 noiembrie 2005, Capital Bank AD împotriva Bulgariei, CE:ECHR:2005:1124JUD004942999, § 117 și 118).

70. Astfel, așa cum reiese din cuprinsul punctului 60 din prezenta hotărâre, faptul, menționat la punctul 35 din ordonanța atacată, că lichidatorul dispunea, în temeiul dreptului leton, de competența de revocare a mandatului eliberat avocatului Trasta Komerbanka pentru introducerea unei acțiuni la instanța Uniunii împotriva deciziei în litigiu, nu este suficient pentru a justifica recunoașterea unei asemenea revocări de către instanța Uniunii, dacă aceasta aduce atingere, în special pentru motivele invocate la punctele 61 și 62 din

prezenta hotărâre, dreptului Trasta Komerbanka, consacrat la articolul 47 din cartă, la o protecție jurisdicțională efectivă.

Hotărârea Curții (Camera întâi) din 7 noiembrie 2019. Profi Credit Polska S.A. împotriva Bogumiła Włostowska și alții și Profi Credit Polska S.A. împotriva OH.. (Cauzele conexe C-419/18 și C-483/18)

Trimitere preliminară - Protecția consumatorilor - Directiva 93/13/CEE - Articolul 3 alineatul (1) - Articolul 6 alineatul (1) - Articolul 7 alineatul (1) - Directiva 2008/48/CE - Articolul 10 alineatul (2) - Contracte de credit pentru consumatori - Legalitatea garantării creanței rezultate din acest contract cu un bilet la ordin emis în alb - Cerere de plată a datoriei cambiale - Întinderea competenței instanței.

1. Articolul 1 alineatul (1), articolul 3 alineatul (1), articolul 6 alineatul (1) și articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care, în scopul garantării plății creanței rezultate dintr-un contract de credit de consum încheiat între un profesionist și un consumator, permite să se stipuleze în acest contract o obligație în sarcina debitorului de a emite un bilet la ordin în alb și care condiționează legalitatea emiterii unui astfel de bilet la ordin de încheierea în prealabil a unui acord cambial care stabilește modalitățile potrivit cărora respectivul bilet poate fi completat, sub rezerva ca această clauză și acest acord să respecte articolele 3 și 5 din această directivă, precum și articolul 10 din Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

2. Articolul 6 alineatul (1) și articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13, precum și articolul 10 alineatul (2) din Directiva 2008/48 trebuie interpretate în sensul că, în cazul în care, în împrejurări precum cele în discuție în litigiile principale, o instanță națională are îndoieli serioase cu privire la temeinicia unei cereri care se bazează pe un bilet la ordin care vizează garantarea creanței rezultate dintr-un contract de credit de consum, iar acest bilet a fost emis inițial în alb de emitent și completat ulterior de beneficiar, instanța respectivă are obligația de a examina din oficiu dacă clauzele convenite între părți au un caracter abuziv și, în acest sens, poate impune profesionistului să furnizeze înscrisul care atestă

aceste clauze, astfel încât instanța menționată să fie în măsură să se asigure de respectarea drepturilor pe care consumatorii le au în temeiul acestor directive.

Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 7 noiembrie 2019. Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) împotriva Mbutuku Kanyebe și alții. (Cauzele conexe C-349/18-C-351/18)

Trimitere preliminară - Transport feroviar - Drepturile și obligațiile călătorilor - Regulamentul (CE) nr. 1371/2007 - Articolul 3 punctul 8 - Contract de transport - Noțiune - Călător fără legitimație de transport la urcarea sa la bordul trenului - Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii - Directiva 93/13/CEE - Articolul 1 alineatul (2) și articolul 6 alineatul (1) - Condiții generale de transport ale unei întreprinderi feroviare - Acte cu putere de lege sau norme administrative obligatorii - Clauză penală - Competențele instanței naționale.

1. Articolul 3 punctul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1371/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar trebuie interpretat în sensul că o situație în care un călător urcă la bordul unui tren liber accesibil în vederea efectuării unei călătorii fără să își fi procurat o legitimație de transport intră în sfera noțiunii de „contract de transport”, în sensul acestei dispoziții.

2. Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretat în sensul că se opune, pe de o parte, ca o instanță națională care constată caracterul abuziv al unei clauze penale prevăzute într-un contract încheiat între un profesionist și un consumator să reducă cuantumul penalității puse de această clauză în sarcina consumatorului respectiv și, pe de altă parte, ca o instanță națională să înlocuiască clauza menționată, în temeiul principiilor din dreptul contractelor, cu o dispoziție de drept național cu caracter supletiv, cu excepția cazului în care contractul în cauză nu poate continua să existe în cazul eliminării clauzei abuzive, iar anularea contractului în ansamblul său expune consumatorul unor consecințe deosebit de prejudiciabile.

Hotărârea Curții (Camera a șasea) din 7 noiembrie 2019. K.H.K. împotriva B.A.C. și E.E.K. (Cauza C-555/18)

Trimitere preliminară - Cooperare judiciară în materie civilă - Regulamentul (UE) nr. 655/2014 - Ordonanță asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare - Articolul 5 litera (a) - Procedura de obținere - Articolul 4 punctele 8-10 - Noțiunile de «hotărâre judecătorească», de «tranzacție judiciară» și de «act

autentic» - Ordonanță națională privind o somație de plată susceptibilă de opoziție - Articolul 18 alineatul (1)
- Termene - Articolul 45 - Circumstanțe excepționale - Noțiune.

1. *Articolul 4 punctul 10 din Regulamentul (UE) nr. 655/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unei proceduri pentru ordonanța asigurătoare europeană de indisponibilizare a conturilor bancare în vederea facilitării recuperării transfrontaliere a datoriilor în materie civilă și comercială trebuie să fie interpretat în sensul că o somație de plată precum cea în discuție în litigiul principal, care nu este executorie, nu face parte din sfera noțiunii de „act autentic” în sensul acestei dispoziții.*

2. *Articolul 5 litera (a) din Regulamentul nr. 655/2014 trebuie să fie interpretat în sensul că o procedură de somație de plată în curs precum cea în discuție în litigiul principal poate fi calificată drept „procedur[ă] pe fond” în sensul acestei dispoziții.*

3. *Articolul 45 din Regulamentul nr. 655/2014 trebuie să fie interpretat în sensul că vacanța judecătorească nu intră în sfera noțiunii de „circumstanțe excepționale” în sensul acestei dispoziții.*

Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 7 noiembrie 2019. Asociación Española de la Industria Eléctrica (UNESA) și alții împotriva Administración General del Estado. (Cauzele conexate C-105/18-C-113/18)

Trimitere preliminară - Principiul «poluatorul plătește» - Directiva 2000/60/CE - Articolul 9 alineatul (1) - Recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei - Norme comune pentru piața internă a energiei electrice - Directiva 2009/72/CE - Articolul 3 alineatul (1) - Principiul nediscriminării - Articolul 107 alineatul (1) TFUE - Ajutor de stat - Redevență pentru utilizarea apelor interioare în scopul producerii de energie electrică - Redevență datorată doar de producătorii de energie hidroelectrică ce își desfășoară activitatea în bazine hidrografice intercomunitare.

1. *Articolul 191 alineatul (2) TFUE și articolul 9 alineatul (1) din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei redevențe pentru utilizarea apelor interioare în scopul producerii de energie electrică precum cea în discuție în cauzele principale, care nu incită la o utilizare eficientă a apei, nu prevede mecanisme pentru conservarea și pentru protecția domeniului public hidric, a cărei cotă nu are legătură cu capacitatea de a cauza un prejudiciu acestui*

domeniu public hidric și care depinde exclusiv de capacitatea producătorilor de energie hidroelectrică de a genera venituri.

2. Principiul nediscriminării, astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei redevențe precum redevența pentru utilizarea apelor interioare în scopul producerii de energie electrică în discuție în cauzele principale, care nu este datorată decât de producătorii de energie hidroelectrică ce își desfășoară activitatea în bazine hidrografice care se întind pe teritoriul mai multor comunități autonome.

3. Articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că faptul că redevența pentru utilizarea apelor interioare în scopul producerii de energie electrică în discuție în cauzele principale nu este datorată, pe de o parte, de producătorii de energie hidroelectrică ce își desfășoară activitatea în bazine hidrografice situate pe teritoriul unei singure comunități autonome și, pe de altă parte, de producătorii de energie electrică ce provine din alte surse decât sursa hidrică nu constituie un ajutor de stat, în sensul acestei dispoziții, în favoarea acestor producători, din moment ce ei nu se află, având în vedere cadrul de referință pertinent, precum și obiectivul urmărit de această redevență, într-o situație comparabilă cu cea a producătorilor de energie hidroelectrică ce își desfășoară activitatea în bazine hidrografice care se întind pe teritoriul mai multor comunități autonome și care sunt supuși la plata redevenței respective, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Hotărârea Curții (Camera întâi) din 7 noiembrie 2019. Alain Flausch și alții împotriva Ypourgos Perivallontos kai Energeias și alții.. (Cauza C-280/18)

Trimitere preliminară - Mediu - Evaluarea efectelor anumitor proiecte asupra mediului - Participarea publicului la procesul de adoptare a deciziilor și acces la justiție - Punct de pornire a termenelor de exercitare a acțiunii.

1. Articolul 6 din Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să conducă operațiunile de participare a publicului la procesul de adoptare a deciziilor aferente unui proiect la nivelul sediului autorității administrative regionale competente, iar nu la nivelul unității municipale de care depinde locul amplasării acestui proiect, atunci când normele concrete

puse în aplicare nu asigură o respectare efectivă a drepturilor publicului interesat, aspect a cărui verificare revine instanței naționale.

2. Articolele 9 și 11 din Directiva 2011/92 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări precum cea în discuție în litigiul principal, care are ca rezultat să impună unor membri ai publicului interesat un termen pentru depunerea unei acțiuni care începe să curgă de la data anunțului privind autorizarea unui proiect pe internet, atunci când acești membri ai publicului interesat nu au avut în prealabil posibilitatea adecvată de a se informa cu privire la procedura de autorizare în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din această directivă.

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 12 noiembrie 2019. Comisia Europeană împotriva Irlandei. (Cauza C-261/18)

Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru - Hotărâre a Curții de constatare a unei neîndepliniri a obligațiilor - Neexecutare - Directiva 85/337/CEE - Autorizarea și construcția unui parc eolian - Proiect care poate avea efecte importante asupra mediului - Lipsa unei evaluări prealabile a impactului asupra mediului - Obligație de regularizare - Articolul 260 alineatul (2) TFUE - Cerere de impunere a unei penalități cu titlu cominatoriu și a unei sume forfetare.

75. În temeiul principiului cooperării loiale, prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, statele membre sunt însă ținute să elimine consecințele ilicite ale acestei încălcări a dreptului Uniunii. Această obligație se adresează fiecărui organ al statului membru vizat și în special autorităților naționale, care sunt obligate să adopte, în cadrul competențelor lor, toate măsurile necesare în scopul de a remedia omisiunea unei evaluări a efectelor asupra mediului, de exemplu prin retragerea sau prin suspendarea unei autorizații deja acordate, în scopul efectuării unei astfel de evaluări (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 ianuarie 2004, Wells, C-201/02, EU:C:2004:12, punctul 64, precum și Hotărârea din 26 iulie 2017, Comune di Corridonia și alții, C-196/16 și C-197/16, EU:C:2017:589, punctul 35).

89. Mai întâi, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor care rezultă din dreptul Uniunii (Hotărârea din 2 decembrie 2014, Comisia/Grecia, C-378/13, EU:C:2014:2405, punctul 29, și Hotărârea din 24 ianuarie 2018, Comisia/Italia, C-433/15, EU:C:2018:31, punctul 56, precum și jurisprudența citată). În consecință, Irlanda, pentru a justifica neexecutarea obligațiilor care decurg din Hotărârea din 3 iulie 2008, Comisia/Irlanda (C-215/06, EU:C:2008:380), nu se

poate prevala de dispoziții naționale care limitează posibilitățile de declanșare a unei proceduri de regularizare, precum articolul 177 B și articolul 177 C din partea XA a PDAA, pe care le-a introdus în legislația sa națională tocmai pentru a asigura executarea acestei hotărâri.

90. În orice caz, în ceea ce privește pretinsa imposibilitate a acestui stat membru de a obliga autoritățile comunale competente să înceapă procedura de regularizare prevăzută de legislația irlandeză, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței citate la punctul 75 din prezenta hotărâre, fiecare organ al statului membru menționat și în special aceste autorități comunale sunt obligate să adopte, în cadrul competențelor lor, toate măsurile necesare în scopul de a remedia omisiunea unei evaluări a impactului asupra mediului al parcului eolian.

92. În ceea ce privește argumentul Irlandei întemeiat pe faptul că principiile securității juridice și protecției încrederii legitime s-ar opune retragerii autorizațiilor acordate ilegal operatorului parcului eolian, trebuie amintit, pe de o parte, că procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor are la bază constatarea obiectivă a nerespectării de către un stat membru a obligațiilor pe care i le impune tratatul sau un act de drept derivat și, pe de altă parte, că, deși retragerea unui act ilegal trebuie să se producă într-un termen rezonabil și trebuie să se țină cont de măsura în care persoana interesată a putut eventual să se bazeze pe legalitatea acestui act, totuși o astfel de retragere este, în principiu, permisă (Hotărârea din 4 mai 2006, Comisia/Regatul Unit, C-508/03, EU:C:2006:287, punctele 67 și 68).

93. Irlanda nu poate invoca, prin urmare, nici securitatea juridică și nici încrederea legitimă în drepturile dobândite ale operatorului vizat pentru a se opune consecințelor care decurg din constatarea obiectivă a nerespectării de către acesta a obligațiilor pe care i le impune Directiva 85/337 în materie de evaluare a efectelor anumitor proiecte asupra mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 mai 2006, Comisia/Regatul Unit, C-508/03, EU:C:2006:287, punctul 69).

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 19 noiembrie 2019. A. K. și alții împotriva Sąd Najwyższy. (Cauzele conexate C-585/18, C-624/18 și C-625/18)

Trimitere preliminară - Directiva 2000/78/CE - Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă - Nediscriminare pe motive de vârstă - Reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) - Articolul 9 alineatul (1) - Dreptul la o cale de atac - Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - Protecție jurisdicțională efectivă -

Principiul independenței judecătorilor - Crearea unei camere noi în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), competentă în special în ceea ce privește cauzele privind pensionarea judecătorilor acestei instanțe - Cameră compusă din judecători nou-numiți de Președintele Republicii Polone, la propunerea Consiliului Național al Magistraturii - Independența consiliului menționat - Competența de a lăsa neaplicată legislația națională contrară dreptului Uniunii - Supremația dreptului Uniunii.

Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și articolul 9 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă trebuie interpretate în sensul că se opun ca litigii privind aplicarea dreptului Uniunii să poată intra în competența exclusivă a unei entități care nu constituie o instanță independentă și imparțială, în sensul primei dintre aceste dispoziții. Aceasta este situația în cazul în care condițiile obiective în care a fost creată entitatea respectivă și caracteristicile acesteia, precum și modul în care membrii săi au fost numiți sunt de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei entități în privința unor elemente exterioare, în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislative și executive, și la neutralitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă și, astfel, pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a entității menționate care să fie de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire acestor justițiabili într-o societate democratică. Revine instanței de trimitere sarcina de a stabili, ținând seama de toate elementele relevante de care dispune, dacă aceasta este situația în ceea ce privește o entitate precum Camera Disciplinară a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

Într-o asemenea ipoteză, principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că impune instanței de trimitere să lase neaplicată dispoziția din dreptul național care conferă competența de a soluționa litigiile principale entității menționate, astfel încât acestea să poată fi judecate de o instanță care îndeplinește cerințele de independență și de imparțialitate sus-menționate și care ar fi competentă în domeniul în cauză dacă dispoziția respectivă nu ar împiedica acest lucru.

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 20 noiembrie 2019. Infohos împotriva Belgische Staat. (Cauza C-400/18)

Trimitere preliminară - Fiscalitate - Taxă pe valoarea adăugată (TVA) - A șasea directivă 77/388/CEE - Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (f) - Scutiri - Prestarea de servicii de către grupuri independente de persoane - Servicii furnizate membrilor și persoanelor care nu sunt membri ai grupului.

Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (f) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri - sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare trebuie interpretat în sensul că se opune unei dispoziții naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care supune acordarea scutirii de taxa pe valoarea adăugată condiției ca grupurile independente de persoane să furnizeze servicii exclusiv membrilor lor, ceea ce are ca efect că astfel de grupuri care furnizează servicii și către persoane care nu sunt membri ai grupului sunt integral supuse plății taxei pe valoarea adăugată, inclusiv pentru serviciile furnizate membrilor lor.

Hotărârea Curții (Camera a patra) din 21 noiembrie 2019. CeDe Group AB împotriva KAN Sp. z o.o. (Cauza C-198/18)

Trimitere preliminară - Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 - Articolele 4 și 6 - Proceduri de insolvență - Legea aplicabilă - Procedura europeană de somație de plată - Neplata unei creanțe contractuale înainte de declararea falimentului - Excepție de compensare întemeiată pe o creanță contractuală născută înaintea falimentului.

Articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 788/2008 al Consiliului din 24 iulie 2008, trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil unei acțiuni formulate de lichidatorul unei societăți în faliment stabilite într-un prim stat membru, prin care se solicită plata unor mărfuri livrate în executarea unui contract încheiat înainte de deschiderea procedurii de insolvență față de această societate, împotriva celeilalte societăți cocontractante, care este stabilită într-un al doilea stat membru.

Hotărârea Curții (Camera a patra) din 21 noiembrie 2019. Deutsche Lufthansa AG împotriva Land Berlin. (Cauza C-379/18)

Trimitere preliminară - Transporturi aeriene - Directiva 2009/12/CE - Articolele 3 și 6 - Articolul 11 alineatele (1) și (7) - Tarife de aeroport - Protecția drepturilor utilizatorilor aeroportului - Posibilitatea organului de administrare a aeroportului de a stabili tarife inferioare celor aprobate de autoritatea independentă de supraveghere - Căi de atac ale utilizatorului aeroportului - Contestație incidentă în fața unei instanțe civile care judecă în echitate.

1. Directiva 2009/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 privind tarifele de aeroport, în special articolul 3, articolul 6 alineatul (5) litera (a), precum și articolul 11 alineatele (1) și (7) din aceasta, trebuie

interpretată în sensul că se opune unei dispoziții naționale care permite unui organ de administrare a aeroportului să stabilească cu un utilizator al aeroportului tarife de aeroport diferite de cele stabilite de acest organ și aprobate de autoritatea independentă de supraveghere, în sensul directivei menționate.

2). Directiva 2009/12 trebuie interpretată în sensul că se opune unei interpretări a dreptului național în temeiul căreia un utilizator al aeroportului nu poate să conteste în mod direct decizia de aprobare a sistemului de tarife de aeroport de către autoritatea independentă de supraveghere, însă poate să formuleze o cale de atac împotriva organului de administrare a aeroportului în fața unei instanțe civile și, cu această ocazie, să invoce numai faptul că tariful fixat în sistemul de tarife de aeroport pe care trebuie să îl achite acest utilizator este inechitabil.

Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 27 noiembrie 2019. Tedeschi Srl in proprio e quale Mandataria Rti și Consorzio Stabile Istant Service in proprio e quale Mandante Rti împotriva C.M. Service Srl și Università degli Studi di Roma La Sapienza. Cerere de decizie preliminară formulată de Consiglio di Stato. (Cauza C-402/18)

Trimitere preliminară - Articolele 49 și 56 TFUE - Atribuirea contractelor de achiziții publice - Directiva 2004/18/CE - Articolul 25 - Subcontractare - Reglementare națională care limitează posibilitatea de a subcontracta la 30 % din valoarea totală a contractului de achiziții publice și care interzice ca prețurile aplicabile prestațiilor încredințate prin subcontractare să fie reduce cu peste 20 % în raport cu prețurile care rezultă din atribuire.

Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii trebuie interpretată în sensul că:

- aceasta se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care limitează la 30 % partea din contract pe care ofertantul este autorizat să o subcontracteze unor terți;*
- aceasta se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care limitează posibilitatea de a reduce prețurile aplicabile prestațiilor încredințate prin subcontractare cu peste 20 % în raport cu prețurile care rezultă din atribuire.*

Hotărârea Curții (Camera a noua) din 28 noiembrie 2019. KROL - Zakład Robót Wodno-Kanalizacyjnych Sp. z o.o., S.k. împotriva Porr S.A. Cerere de decizie preliminară formulată de Sąd Okręgowy w Warszawie. (Cauza C-722/18)

Trimitere preliminară - Combaterea întârzierii efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale - Directiva 2000/35/CE - Articolul 1 și articolul 6 alineatul (3) - Domeniu de aplicare - Reglementare națională - Tranzacții comerciale finanțate din fonduri structurale și din Fondul de coeziune al Uniunii Europene - Excludere.

Articolul 1 și articolul 6 alineatul (3) din Directiva 2000/35/CE a Parlamentului și a Consiliului din 29 iunie 2000 privind combaterea întârzierii efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia tranzacțiile comerciale finanțate în întregime sau parțial din fonduri structurale și din Fondul de coeziune al Uniunii Europene sunt excluse de la beneficiul compensației prevăzute de această directivă pentru întârzierea efectuării plăților.

Hotărârea Curții (Camera întâi) din 28 noiembrie 2019. Proces penal împotriva Spetsializirana prokuratura. Cerere de decizie preliminară formulată de Spetsializiran nakazatelen sad. (Cauza C-653/19 PPU)

Trimitere preliminară - Procedură preliminară de urgență - Cooperare judiciară în materie penală - Directiva (UE) 2016/343 - Consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale - Articolul 6 - Sarcina probei - Menținerea unei persoane acuzate în arest preventiv.

Articolul 6 din Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, precum și articolele 6 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene nu sunt aplicabile unei legislații naționale care supune repunerea în libertate a unei persoane plasate în arest preventiv condiției stabilirii, de către această persoană, a existenței unor împrejurări noi care justifică această repunere în libertate.

Ordonanța Curții (Camera a noua) din 6 noiembrie 2019. MF împotriva BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București și Secapital Sàrl. Cerere de decizie preliminară formulată de Tribunalul Specializat Mureș. (Cauza C-75/19)

Trimitere preliminară - Articolul 99 din Regulamentul de procedură al Curții - Directiva 93/13/CEE - Contracte încheiate cu consumatorii - Credit de consum - Procedură de executare silită - Termen de 15 zile de la comunicarea procedurii de executare silită pentru invocarea caracterului abuziv al unei clauze.

Directiva 93/13/CEE a Consiliului privind clauzele abuzive în contracte încheiate cu consumatorii trebuie interpretată în sensul că se opune unei norme de drept național în temeiul căreia un consumator care a încheiat un contract de credit cu o instituție de credit și împotriva căruia acest profesionist a început o procedură de executare silită este decăzut din dreptul de a invoca existența unor clauze abuzive pentru a contesta procedura menționată după expirarea unui termen de 15 zile de la comunicarea primelor acte ale acestei proceduri, chiar dacă acest consumator are la dispoziție, în temeiul dreptului național, o acțiune în justiție în scopul constatării existenței unor clauze abuzive a cărei introducere nu este supusă niciunui termen, dar a cărei soluție nu produce efecte asupra celei care rezultă din procedura de executare silită și care îi poate fi impusă consumatorului înainte de soluționarea acțiunii în constatarea existenței unor clauze abuzive.

**TUCA ZBARCEA
ASOCIATII**

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Știri Legislative, vă rugăm să ne contactați la datele sus-menționate.